

## ขยะมูลฝอย คืออะไร

ขยะหรือขยะมูลฝอย (Refuse or Solid Waste)

หมายถึง ของเสียที่อยู่ในรูปของแข็ง ซึ่งอาจมีความชื้นปะปนมาด้วยจำนวนหนึ่ง ขยะที่เกิดขึ้นจากอาคารที่พักอาศัย สถานที่ทำการโรงงานอุตสาหกรรมหรือตลาดสดก็ตามจะมีปริมาณและลักษณะแตกต่างกันออกไป โดยปกติแล้ววัตถุต่าง ๆ ที่ถูกทิ้งมาในรูปของขยะนั้นจะมีทั้งอินทรีย์สารและอนินทรีย์สาร สารวัตถุต่าง ๆ เหล่านี้บางชนิดก็สามารถย่อยสลายได้ด้วยจุลินทรีย์ในเวลาอันรวดเร็ว โดยเฉพาะพวกเศษอาหารเศษพืชผัก แต่บางชนิดก็ไม่อาจจะย่อยสลายได้เลย เช่น พลาสติก เศษแก้ว เป็นต้น

## ประเภทขยะมูลฝอย

**1. ขยะย่อยสลาย** คือ ขยะที่เน่าเสียและย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาทำปุ๋ยหมักได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ ฯ



**2. ขยะรีไซเคิล** คือ ขยะที่บรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ กระจก เครื่องดื่ม เศษพลาสติก เศษโลหะ อลูมิเนียม ยางรถยนต์ ก่อสร้าง เครื่องดื่มแบบยูเอชที ฯ



**3. ขยะทั่วไป** คือ ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะย่อยสลายยาก และไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติกใส ขนมหุ้ม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองขนม กิ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเปื้อนอาหาร โฟมเปื้อนอาหาร พอยล์ เปลือกอาหาร ซองหรือถุงพลาสติกสำหรับบรรจุเครื่องอุปโภค ด้วยวิธีรีดความร้อน ฯ



**4. ขยะอันตราย** คือ ขยะที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรืออาจทำให้เกิดอันตรายต่อบุคคล สัตว์ พืช เช่น หลอดฟลูออเรสเซนต์ ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะที่ใช้บรรจุสารกำจัดแมลงหรือวัชพืช กระจกสเปร์ยบรรจุสีหรือสารเคมี ฯ



## แหล่งกำเนิดขยะมูลฝอย

แหล่งกำเนิดและประเภทขยะมูลฝอยจากกิจกรรมต่าง ๆ ขยะเป็นสิ่งที่เหลือใช้ หรือสิ่งที่ไม่ต้องการอีกต่อไป สามารถแบ่งตามแหล่งกำเนิดได้ดังนี้

1. ขยะเสียจากอุตสาหกรรม โรงงานต่าง ๆ
2. ขยะเสียจากโรงพยาบาลและสถานที่ศึกษาวิจัย
3. ขยะเสียจากภาคเกษตรกรรม เช่น ยาฆ่าแมลง ปุ๋ย มูลสัตว์น้ำทิ้งจากการทำปุ๋ยสัตว์ ฯ
4. ขยะเสียจากบ้านเรือนแหล่งชุมชน เช่น หลอดไฟ ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่ แก้ว เศษอาหาร พลาสติก โลหะ หินไม่กระเบื้อง ผนัง ยาง ฯ
5. ขยะเสียจากสถานประกอบการในเมือง เช่น ภัตตาคาร ตลาดสด วัสดุสถานเริงรมย์

## การคัดแยกขยะ

ในปัจจุบันปัญหาขยะเป็นปัญหาที่สำคัญเนื่องจากปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในแต่ละวันมีจำนวนมาก ถ้าหากมีประชากรเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ แต่มีแนวทางลดปริมาณขยะ อนาคตจะก่อให้เกิดปัญหาที่จะก่อผลกระทบต่อในด้านต่าง ๆ ในชุมชนหรือองค์กร ได้แก่

- ชุมชนหรือองค์กรสกปรกเสียทัศนียภาพ
- เป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคเป็นแหล่งปนเปื้อนสารพิษแหล่งน้ำเน่าเสีย
- ท่อระบายน้ำอุดตัน อากาศเป็นพิษ ขยะบางชนิดย่อยสลายยาก

## สาเหตุที่เราทุกคนควรคัดแยกขยะ

การรณรงค์ให้ประชาชนทุกคนช่วยกันคัดแยกขยะ

เป็นแนวทางที่จะลดปริมาณและเกิดผลมหาศาล ดังนี้

1. สามารถลดปริมาณขยะลงได้
2. สามารถประหยัดงบประมาณลงได้
3. สามารถนำกลับมาใช้ใหม่
4. สามารถลดการใช้ทรัพยากรและพลังงาน
5. สามารถช่วยให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้น

## สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาขยะมูลฝอย

1. ความมั่งง่ายและขาดความสำนึกถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้น

เป็นสาเหตุที่พบบ่อยมาก ซึ่งจะเห็นได้จากการทิ้งขยะลงตามพื้นหรือแหล่งน้ำ โดยไม่ทิ้งลงในถังรองรับที่จัดไว้ให้และโรงงานอุตสาหกรรมบางแห่งลักลอบนำสิ่งปฏิกูลไปทิ้งตามที่ว่างเปล่า

2. การผลิตหรือใช้สิ่งของมากเกินไปจนความจำเป็น เช่น การผลิตสินค้าที่มีกระดาษหรือพลาสติกหุ้มหลายชั้นและการซื้อสินค้าโดยห่อแยกหรือใส่ถุงพลาสติกหลายถุง ทำให้มีขยะปริมาณมาก

3. การเก็บและทำลายหรือนำขยะไปใช้ประโยชน์ไม่มีประสิทธิภาพ จึงมีขยะตกค้าง กองหมักหมมและส่งกลิ่นเหม็นไปทั่วบริเวณจนก่อปัญหามลพิษให้กับสิ่งแวดล้อม



## การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหขยะ ด้วย 3Rs

เป็นวิธีง่ายๆ ในการคัดแยกขยะมูลฝอยโดยไม่ต้องมีกฎหมาย แต่เป็นการดำเนินการที่ต้องสร้างจิตสำนึกในการลดปริมาณและการคัดแยกขยะ โดย...เริ่มต้นที่ต้นทาง (ที่บ้าน)

**R1 Reduce ลดการใช้** = ลดการขนขยะเข้าบ้าน ใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม และลดปริมาณขยะมูลฝอยอันตรายในบ้าน

**R2 Reuse ใช้แล้วใช้ซ้ำ** = นำสิ่งของที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ นำสิ่งของมาดัดแปลงให้ใช้ประโยชน์ได้อีก และใช้กระดาษทั้งสองหน้า

**R3 Recycle นำกลับมาใช้ใหม่** = เป็นการนำวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น กระดาษ แก้ว พลาสติก เหล็ก อลูมิเนียม มาแปรรูป โดยกรรมวิธีต่างๆ



### ขยะย่อยสลาย

เช่น เศษผัก เศษอาหาร เปลือกผลไม้ เศษเนื้อสัตว์ ใบไม้



### ขยะรีไซเคิล

เช่น แก้ว กระดาษ เศษโลหะ เศษพลาสติก ขวดพลาสติก



### ขยะทั่วไป

เช่น ถู หยอด ถูขนม ทิชชู โฟม พลาสติกใส่อาหาร กล่องอาหาร



### ขยะอันตราย

เช่น หลอดไฟ กระป๋องสเปรย์ ถ่าน ไฟฉาย แบตเตอรี่

## การคัดแยกขยะมูลฝอย



## การคัดแยกขยะที่ต้นทางและการจัดการขยะ



สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร  
หมู่ที่ 9 ตำบลโตนดด้วน อำเภอคอนขุ่น จังหวัดพิจิตร